

Mjölby Kraftnät AB
Box 510
595 29 MJÖLBY

Fastställande av slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2012–2015

Beslut

Energimarknadsinspektionen (Ei) ändrar den tidigare beslutade intäktsramen och fastställer intäktsramen för Mjölby Kraftnät AB, 556127-9265, avseende redovisningsenheten REL00127 för perioden 2012–2015 till

70 641 tkr för år 2012,

70 495 tkr för år 2013,

72 351 tkr för år 2014 och

72 047 tkr för år 2015 i respektive års prisnivå, enligt bilaga 1.

Ei avvisar Mjölby Kraftnät AB:s ansökan om omprövning av intäktsramen enligt 5 kap. 15 § ellagen (1997:857).

1 Beskrivning av ärendet

1.1 Bakgrund

Mjölby Kraftnät AB (företaget) ansökte inför tillsynsperioden 2012–2015 om att intäktsramen skulle fastställas till 447 555 tkr för redovisningsenheten REL00127. Ei fastställde intäktsramen till 278 803 tkr i 2010 års prisnivå, dnr 2011-101479. Företaget överklagade inte beslutet som därmed har vunnit laga kraft.

Ei har omprövat beslutet under tillsynsperioden som ett resultat av att Ei bedrivit tillsyn. Vid omprövningen har Ei ändrat det tidigare beslutet och istället fastställt företagets intäktsram till 275 878 tkr, dnr 2013-102306.

1.2 Ansökan om omprövning

Den 7 december 2015 har företaget informerat Ei om att de redan under våren 2015 hade skickat in en ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen. Företaget bifogade en

ansökan om omprövning daterad den 28 maj 2015 tillsammans med ett protokoll från ett extra styrelsemöte den 27 maj 2015. Företaget har lämnat in ett kvitto från PostNord Sverige AB där det framgår att företaget har skickat iväg ett rekommenderat brev den 27 maj 2015. Företaget har även lämnat in en kvittenslista från PostNord Sverige AB där det framgår att Ei har tagit emot en försändelse från företaget den 28 maj 2015.

Den 30 mars 2016 har företaget skickat in ett intyg, daterat den 24 mars 2016, där företaget intygar att de handlingar som Ei tog emot den 28 maj 2015 avsåg en ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen. Företaget intygar även att någon annan handling inte har skickats till Ei vid denna tidpunkt.

Ei har utrett ärendet och följande omständigheter har kommit fram. Ei har inte registrerat någon ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen den 28 maj 2015. Myndigheten har tagit emot ett rekommenderat brev från företaget den 28 maj 2015. Ei har registrerat ett överklagande från företaget den 28 maj 2015 i ett ärende om prövning av villkor för elanslutning av ett vindkraftverk på västra slätten i Östergötland, dnr 2009-101533. Ei har gått igenom alla handlingar som kom in till myndigheten den 28 maj, den 29 maj och den 1 juni 2015 utan att hitta någon ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen från företaget under dessa dagar.

Mjölby Kraftnät AB har fått möjlighet att lämna synpunkter på dessa omständigheter. Företagets uppfattning är att det har sänt in ansökan om omprövning till Ei i direkt anslutning till ett styrelsemöte som hölls den 27 maj 2015.

Företaget har inte ansökt om en höjning av intäktsramen enligt 5 kap. 12 § ellagen.

1.3 Redovisning av uppgifter

Företaget har lämnat in uppgifter om vilka faktiska investeringar och utrangeringar som har skett samt vilka löpande opåverkbara kostnader som företaget har haft under tillsynsperioden. Uppgifterna har lämnats enligt Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften).

Företaget har även lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under perioden 2012–2015 och beräkna en kvalitetsjustering utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter.

2 Bestämmelser som ligger till grund för beslutet

2.1 Ellagen

Intäktsramen är de samlade intäkter som en nätkoncessionshavare högst får uppbära från nätverksamheten under en tillsynsperiod. En tillsynsperiod ska vara fyra kalenderår, om det inte finns särskilda skäl för en annan tidsperiod (1 kap. 5 a § och 5 kap. 4 §).

Intäktsramen ska täcka skäliga kostnader för att bedriva nätverksamhet under tillsynsperioden och ge en rimlig avkastning på det kapital som krävs för att bedriva verksamheten (kapitalbas). Skäliga kostnader för att bedriva nätverksamheten är kostnader för en ändamålsenlig och effektiv drift av en nätverksamhet med likartade objektiva förutsättningar. Kapitalbasen ska beräknas med utgångspunkt i de tillgångar som nätkoncessionshavaren använder för att bedriva nätverksamheten. Vidare ska hänsyn tas till investeringar och avskrivningar under tillsynsperioden. En tillgång som inte behövs för att bedriva verksamheten ska anses ingå i kapitalbasen om det skulle vara oskäligt mot koncessionshavaren att bortse från tillgången (5 kap. 6, 8 och 9 §§).

Ei ska även ta hänsyn till kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten. Ei ska bara beakta de avbrott som inte medför skadeståndsskyldighet för nätkoncessionshavaren eller ger rätt till avbrottsersättning enligt 10 kap. 10 § ellagen. Ei:s bedömning kan medföra en ökning eller minskning av vad som anses vara en rimlig avkastning på kapitalbasen (5 kap. 7 §).

En nätkoncessionshavare får inom fyra månader efter tillsynsperiodens slut ansöka hos Ei om att intäktsramen för perioden ska ökas. Ei ska handlägga ansökan skyndsamt (5 kap. 12 §).

Ei ska ompröva den fastställda intäktsramen efter tillsynsperiodens slut om det finns skäl att anta att ramen är större än vad som är motiverat av senare kända förhållanden och avvikelser inte är ringa. Om det inte finns särskilda hinder, ska Ei meddela sitt beslut senast tio månader efter tillsynsperiodens slut (5 kap. 13 §).

Vid omprövning enligt 12 eller 13 §§ ska Ei kontrollera om de antaganden som har legat till grund för beslutet om fastställande av intäktsram överensstämmer med det faktiska utfallet under perioden. Vid bedömningen ska myndigheten tillämpa 6–9 §§ och utgå från de uppgifter och metoder som myndigheten har använt för att fastställa intäktsramen och som framgår av beslutet om fastställande (5 kap. 14 §).

Om en allmän förvaltningsdomstol har ändrat ett beslut om intäktsram för en nätkoncessionshavare och grunden för ändring av det beslutet är tillämplig även för en annan nätkoncessionshavare, ska Ei, om den senare nätkoncessionshavaren begär det, ompröva det beslut om intäktsram som gäller för denne. En ansökan om omprövning ska ha kommit in till Ei inom tre månader efter det att domstolens avgörande har vunnit laga kraft (5 kap. 15 §).

2.2 Intäktsramsförordningen

I förordningen (2014:1064) om intäktsram för elnätsföretag (intäktsramsförordningen) finns närmare bestämmelser om vad som avses med anläggningstillgångar (3 §), vilka tillgångar som ingår i kapitalbasen (5 §) och värdering av anläggningstillgångar (6–8 §§). Vidare finns bestämmelser om hur kapitalbasen ska beräknas vid förändring i prisläget (9 §) och vilka uppgifter nätkoncessionshavaren löpande ska dokumentera om de anläggningstillgångar som ingår i kapitalbasen (15 §).

2.3 Rapporteringsföreskriften

I Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2010:6) om nätkoncessionshavares förslag till intäktsram och insamling av uppgifter för att bestämma intäktsramens storlek (rapporteringsföreskriften) finns kompletterande bestämmelser. Nätkoncessionshavaren ska senast den 31 mars året efter tillsynsperiodens slut redovisa det faktiska utfallet per kalenderår under tillsynsperioden avseende de uppgifter som har redovisats enligt 5 kap. samt de samlade intäkterna i nätverksamheten (7 kap. 1 §). Vidare anges hur redovisning av tillgångar i kapitalbasen, kostnader i nätverksamheten och intäkter i verksamheten ska ske (7 kap. 2–5 §§).

2.4 Kvalitetsregleringsföreskriften

Vid fastställande av den slutliga intäktsramen ska Ei tillämpa Ei:s föreskrifter och allmänna råd (EIFS 2011:1) om vad som avses med kvaliteten i nätkoncessionshavarens sätt att bedriva nätverksamheten vid fastställande av intäktsram (kvalitetsregleringsföreskriften).

I föreskriften anges bland annat att kvaliteten i en redovisningsenhets sätt att bedriva nätverksamhet beräknas som en kvalitetskostnad. Kvalitetskostnaden beräknas utifrån antal oaviserade och aviserade avbrott samt avbrottstiden i minuter och motsvaras av de samlade avbrottskostnaderna under tillsynsperioden enligt 5 kap. 1 eller 5 §§ (3 kap. 1 §). I föreskriften anges även hur avbrottskostnaden ska beräknas vid bedömningen efter tillsynsperioden (5 kap. 1–11 §§).

2.5 Förvaltningslag (1986:223)

Enligt förvaltningslagen anses en handling komma in till en myndighet den dag då handlingen, eller en avi om betald postförsändelse som innehåller handlingen, anländer till myndigheten eller kommer en behörig tjänsteman tillhanda. Underrättas en myndighet särskilt om att ett telegram till myndigheten finns hos ett företag som driver televerksamhet, anses telegrammet komma in redan när underrättelsen når en behörig tjänsteman.

Kan det antas att handlingen eller en avi om denna en viss dag har lämnats i myndighetens lokal eller avskilts för myndigheten på en postanstalt, anses den ha kommit in den dagen, om den kommer en behörig tjänsteman till handa närmast följande arbetsdag.

Ett telegram eller annat meddelande som inte är underskrivet ska bekräftas av avsändaren genom en egenhändigt undertecknad handling, om myndigheten begär det (10 §).

3 Ei:s motivering till beslutet

3.1 Sammanfattande beräkning av intäktsramen

Ei har beräknat en slutlig intäktsram till 70 641 tkr för år 2012, 70 495 tkr för år 2013, 72 351 tkr för år 2014 och 72 047 tkr för år 2015, se tabell 1 nedan. Intäktsramen fastställs i respektive års prisnivå.

Tabell 1 Beräknad slutlig intäktsram för tillsynsperioden 2012–2015 (tkr)

Kostnader i intäktsramen	Beståndsdelar	Prisnivå	2012	2013	2014	2015	
Kapitalkostnader	1/3 av kapitalkostnader 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	17 230	17 701	18 033	18 513	
	2/3 av kapitalkostnader 2006-2009	2012, 2013, 2014 och 2015	10 161	9 015	8 972	9 525	
	Summa kapitalkostnader för åren 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	27 391	26 716	27 005	28 038	
Löpande kostnader	Påverkbara kostnader	1/3 av påverkbara kostnader 2012-2015	8 653	8 647	8 721	8 792	
		2/3 av påverkbara kostnader 2006-2009	13 545	15 627	17 344	16 338	
	<i>Uppräkningsfaktorer, faktorprisindex för elnätsföretag avseende påverkbara kostnader (från 2006 till 2012, från 2007 till 2013, från 2008 till 2014 och från 2009 till 2015)</i>	1,2045	1,1630	1,1474	1,1327		
	2/3 av påverkbara kostnader 2006-2009	16 315	18 175	19 900	18 506		
	Summa påverkbara kostnader 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	24 968	26 823	28 621	27 298	
Opåverkbara kostnader	Opåverkbara kostnader	1/3 av opåverkbara kostnader 2012-2015	6 945	6 659	6 816	6 489	
		2/3 av opåverkbara kostnader 2006-2009	9 405	10 335	10 297	11 667	
	<i>Uppräkningsfaktorer, faktorprisindex för elnätsföretag avseende opåverkbara kostnader (från 2006 till 2012, från 2007 till 2013, från 2008 till 2014 och från 2009 till 2015)</i>	1,2179	0,9778	1,0114	0,8300		
	2/3 av opåverkbara kostnader 2006-2009	11 454	10 106	10 414	9 683		
	Summa opåverkbara kostnader 2012-2015	2012, 2013, 2014 och 2015	18 400	16 765	17 229	16 172	
Beräknad intäktsram före kvalitetsjustering		Prisnivå	2012	2013	2014	2015	
			70 759	70 303	72 855	71 508	
Kvalitetsjustering för åren	Förklaring		2012	2013	2014	2015	
		Begränsning	Max/min 3 % av årlig beräknad intäktsram, absolutvärde	2 123	2 109	2 186	2 145
		Kvalitetsjustering	Utan begränsning, i respektive års prisnivå	-118	192	-504	539
Kvalitetsjustering		Hänsyn tagen till eventuell begränsning	-118	192	-504	539	
Beräknad slutlig intäktsram efter kvalitetsjustering		Prisnivå	2012	2013	2014	2015	
			70 641	70 495	72 351	72 047	

3.2 Utgångspunkter för fastställande av slutlig intäktsram

Inledningsvis tar Ei ställning till företagets ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen. Därefter fastställer Ei företagets intäktsram utifrån följande utgångspunkter.

Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen. Den aktuella prövningen omfattar därför endast frågorna om intäktsramen ska sänkas enligt 5 kap. 13 § ellagen och kvaliteten i företagets sätt att bedriva nätverksamhet enligt 5 kap. 7 § ellagen. I samband med att den slutliga intäktsramen fastställs sker också en indexering. Hur intäktsramen fastställs beskrivs närmare nedan.

3.3 Omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen

En ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen ska ha kommit in till Ei senast inom tre månader efter att domstolens avgörande har vunnit laga kraft. Högsta förvaltningsdomstolens beslut meddelades den 23 mars 2015 och kammarrättens dom vann laga kraft samma dag. Detta innebär att ansökan om omprövning måste ha kommit in till Ei senast den 23 juni 2015 för att Ei ska kunna ompröva beslutet.

Företaget har lämnat in en ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen den 7 december 2015. Företaget gör gällande att det redan hade skickat in en ansökan om omprövning och att denna kom in till Ei den 28 maj 2015. Till stöd för detta har företaget bifogat ett protokoll från ett styrelsemöte den 27 maj 2015 och en ansökan om omprövning daterad den 28 maj 2015.

Av 10 § förvaltningslagen framgår att en handling anses komma in till en myndighet den dag då handlingen anländer till myndigheten. Detta bygger på principen att det är avsändaren som bär risken för att överföringen av ett meddelande försenas eller inte fungerar (se sid 128 förvaltningslagen med kommentarer, tredje upplagan, Hellner/Malmqvist).

I aktuellt ärende har företaget lämnat in ett kvitto och en kvittenslista på en rekommenderad försändelse som skickades till Ei den 27 maj 2015 och togs emot av Ei den 28 maj 2015. Det stämmer att Ei har tagit emot en rekommenderad försändelse den 28 maj 2015. Ei har dock registrerat en överklagan i ett annat ärende från företaget denna dag. Någon begäran om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen har inte registrerats. Detta talar för att det är överklagandet och inte ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen som företaget skickade i den rekommenderade försändelsen den aktuella dagen. Ei anser att företaget inte har bevisat att det är ansökan om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen som skickades den 27 maj och kom in till Ei den 28 maj 2015.

Företagets begäran om omprövning enligt 5 kap. 15 § ellagen har därmed kommit in för sent och ska avvisas.

3.4 Hantering av prisnivåer

Det ursprungliga beslutet och det senast fastställda beslutet om intäktsram fastställdes med ett belopp för hela tillsynsperioden om fyra år. Beslutet fastställdes i 2010 års prisnivå. Av beslutet framgår det att intäktsramen efter tillsynsperioden ska justeras för vart och ett av åren med olika index.

I detta beslut fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015 i respektive års prisnivå. Vid indexering av kapitalbasen används faktorprisindex (FPI) för byggnader i enlighet med vad som anges i intäktsramsförordningen och vid indexering av påverkbara kostnader används FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader i enlighet med vad som framgår av det ursprungliga beslutet. Vid indexering av de opåverkbara kostnaderna används FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende opåverkbara kostnader, se bilagorna 2 och 3. Ei:s närmare överväganden avseende prisnivåer framgår av bilaga 4.

3.5 Fastställande av slutlig intäktsram efter tillsynsperiodens slut

Företaget har lämnat in uppgifter för avstämning av intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015. Efter tillsynsperiodens slut ska Ei ompröva en intäktsram om företaget har ansökt om att intäktsramen ska öka eller om Ei anser att intäktsramen ska minska (5 kap. 12–13 §§ ellagen). Ei ska minska intäktsramen om det finns skäl att anta att den senast

fastställda intäktsramen – som utgår ifrån prognoser för investeringar, utrangeringar och opåverkbara kostnader – är högre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall och skillnaden är mer än ringa. Vid dessa omprövningar ska faktiskt utfall användas enligt 5 kap. 14 § ellagen.

Företaget har inte ansökt om att intäktsramen ska öka enligt 5 kap. 12 § ellagen. För att kunna bedöma om en omprövning ska ske enligt 5 kap. 13 § ellagen har Ei jämfört de uppgifter som låg till grund för den senast fastställda intäktsramen med de inlämnade uppgifterna om faktiskt utfall. Jämförelsen visar att den senast fastställda intäktsramen blir lägre än den intäktsram som är beräknad med faktiskt utfall. Ei kommer därför inte att ompröva intäktsramen enligt 5 kap. 13 § ellagen. Till följd av detta fastställer Ei den slutliga intäktsramen för tillsynsperioden 2012–2015 utifrån de uppgifter som låg till grund för den senast fastställda intäktsramen.

Företaget har inte överklagat det ursprungliga beslutet om fastställande av intäktsram. Företaget har inte heller begärt omprövning av beslutet enligt 5 kap. 12 § och Ei har avvisat företagets ansökan enligt 5 kap. 15 §§ ellagen. De metoder och uppgifter som Ei använder är därför de som framgår av det ursprungliga beslutet av intäktsram.

Utifrån dessa förutsättningar fastställer Ei den slutliga intäktsramen enligt följande.

3.5.1 Bedömning av kapitalkostnader

Kapitalkostnad är kostnad för att använda kapital, i form av exempelvis elledningar och nätstationer (kapitalbas). Avkastningen beräknas med en real kalkylränta före skatt. Kapitalkostnaden ska efter Ei:s bedömning av kvaliteten i nätverksamheten justeras med en kvalitetskostnad genom ett tillägg eller avdrag.

3.5.1.1 Kapitalbas

Kapitalkostnaderna fastställs utifrån företagets kapitalbas den 31 december 2010 samt företagets prognoser om investeringar och utrangeringar enligt det ursprungliga och det senast fastställda beslutet om fastställande av intäktsram, beräkningen framgår av bilaga 1.

3.5.1.2 Kalkylränta

Kalkylräntan har inte förändrats. Vid fastställandet ska därför en kalkylränta om 5,2 procent användas.

3.5.1.3 Kvaliteten i nätverksamheten

Att kvaliteten i nätverksamheten ska beaktas följer av 5 kap. 7 § ellagen. I det ursprungliga beslutet om intäktsram för perioden 2012–2015 har en beräknad normnivå på kvaliteten fastställts för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften. Av beslutet följer att efter tillsynsperiodens slut ska den faktiska kvaliteten i nätverksamheten jämföras med normnivån. Om den faktiska kvaliteten avviker från normnivån ska intäktsramen justeras.

Företaget har lämnat in uppgifter för att Ei ska kunna fastställa den faktiska kvaliteten i nätverksamheten för perioden 2012–2015. Intäktsramen ska därför justeras med en kvalitetskostnad utifrån den faktiska kvaliteten. Kvalitetskostnaden för hela perioden är summan av de årliga avbrottskostnaderna och ska enligt föreskriften utgöra ett tillägg eller avdrag på kapitalkostnaden.

Ei har utifrån de uppgifter som företaget har rapporterat fastställt den faktiska kvaliteten i nätverksamheten under tillsynsperioden. Ei har beräknat en avbrottskostnad för respektive år för de kvalitetsindikatorer som anges i kvalitetsregleringsföreskriften genom att jämföra den faktiska kvaliteten med den normnivå som beräknats i tidigare beslut. Kvalitetsjusteringen för respektive år framgår av tabell 1 och beräkningen framgår av bilaga 5.

3.5.1.4 Beräkning av kapitalkostnader

Metoden för beräkning av kapitalkostnader har inte förändrats, se avsnitt 3.4. Detta innebär att kapitalkostnader ska beräknas med real annuitet enligt schablonmetoden med övergångsmetod. Kapitalkostnaderna framgår av bilaga 1.

3.5.2 Bedömning av påverkbara kostnader

Metoden för beräkning av påverkbara kostnader har inte förändrats. De påverkbara kostnaderna fastställs utifrån en historisk referensperiod för åren 2006–2009. Kostnaderna ska indexeras med FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende påverkbara kostnader, se avsnitt 3.4. Ett avdrag för effektiviseringskrav om 1 procent ska göras i enlighet med det ursprungliga beslutet.

Ei har beräknat de påverkbara kostnaderna efter indexering och effektiviseringskrav. Summan av de påverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

3.5.3 Bedömning av opåverkbara kostnader

Metoden för beräkning av opåverkbara kostnader har inte förändrats. Ei fastställer de opåverkbara kostnaderna enligt bilaga 1. Kostnaderna indexeras till respektive års prisnivå med FPI för elnätsföretag – lokalnät avseende opåverkbara kostnader, se avsnitt 3.4 och bilaga 4. Summan av de opåverkbara kostnaderna under respektive år i tillsynsperioden framgår av tabell 1, se även bilaga 1.

4 Upplysning om omprövning till följd av avvikelse från intäktsramen

Om en nätkoncessionshavares samlade intäkter från nätverksamheten under tillsynsperioden har avvikit från den slutligen fastställda intäktsramen, ska det belopp med vilket intäkterna överstigit eller understigit intäktsramen minska respektive öka ramen för den påföljande tillsynsperioden (5 kap. 20 § ellagen). Ei ska således bedöma om de samlade intäkterna i företagens nätverksamhet för tillsynsperioden har avvikit från

ramen. Denna bedömning kan resultera i en ändring av intäktsramen för tillsynsperioden 2016–2019 och behandlas inte närmare här.

Hur man överklagar

Se bilaga 6, Så här gör du för att överklaga beslutet.

Detta beslut har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även juristen Mona Karlsson, analytikern Marie-Louise Eriksson och analytikern Anna Öhlund, föredragande.

Anne Vadasz Nilsson

Anna Öhlund

Bilagor till beslutet

- 1 Beräknad intäktsram avseende tillsynsperioden 2012–2015
- 2 Faktorprisindex för byggnader
- 3 Faktorprisindex för elnätsföretag – lokalnät
- 4 Hantering av prisnivåer för tillsynsperioden 2012–2015
- 5 Bedömning av kvaliteten i nätverksamheten för tillsynsperioden 2012–2015
- 6 Så här gör du för att överklaga beslutet